

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na doma
za vse leto 8 g. — k.
" pol leta 4 " — " "
" četrť " 2 " 20 " "
Po pošti:
za vse leto 10 g. — k.
" pol leta 5 " — " "
" četrť " 2 " 60 " "

SLOVENSKI NAROD.

Oznanila:
Za navadno trisopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " " 2krat,
4 " " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.
Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 80 kr.

Vredništvo in opravništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Ruska na črnem morji.

V sredo med nesrečno prusko-francosko pomirjevanje in med naše nevspešno domače spravlanje — da molčimo o drugih manjih ali večih političnih priglavicah — vrgla je največa slovanska država, Rusija, grozečo bombo, ki bode našim memskim politikarjem in diplomatom dolgo belila njih teoretično osnovane glave. Knjaz Gorčakov je namreč vsem onim vlastim, ki so podpisale pariško pogodbo 30. marca 1856, t. j. vladi na Dunaji, v Parizu (Tours-u), Londonu, Berlinu, Florenci in v Carigradu po posebni okrožnici naznanil, da se ne čuti Rusija več vezano po čl. XIV. omenjene pogodbe in posebne pogodbe dodane k čl. XIV, nekoliko zato ne, ker oni člen Rusijo sramoti in ponižuje, nekoliko tudi zato ne, ker je ona pogodba že večkrat spremenjena, zlasti gledé podonavskih knježevin. Čl. XIV in njegov dodatek je imel nalogo črno morje popolnoma neutralizirati in bistveno sledeče določuje: „Ruska in Turska ne sme na črnem morji imeti drugih vojnih ladij, nego k večjemu po 6 parobrodov, ki ne smejo nad vodo dalji biti kakor 50 métrov in k večjemu meriti 800 tón, in pa po 4 lahke parobrode ali ladije jadravke, ktere ne smejo več meriti nego po 200 tón.“ Ravno tako sramotno se glasi drugo določilo: „Rusija izreka, da alanških otokov ne bode utrjevala, in da na njih ne bode niti vojaškega niti mornarskega zavoda (arsenala) izdrževala ali napravljala.“

Gorčakov res pri tej priliki dostavlja, da hoče Ruska odpraviti samo ravno navedene določbe, da pa bode za drugo spoštovala vse druge določbe pariške pogodbe. Vendar ta obljuba nič kaj posebnega ne pomenja, ker se vsa pogodba kakor okolo jedra suče okolo čl. XIV. in njegovih dodatkov z glavnim namenom Rusiji in njenemu vojnemu brodogradu na črnem morji popolnoma roke zavezati in Turčijo za vselej ubraniti vsacega ruskega napada od te strani, in zagotoviti jej njeno neodvisnost in celokupnost. Že kratek pogled na pariško pogodbo kaže, da mora zadržaj te pogodbe velevlast kakoršna je Ruska kar najbolj žaliti, skoraj naravnost onečastovati. Ruski velevlasti so se naložile dolžnosti in odvzele pravice na tak način, da bi se v navadnih odnošajih niti državnica najzadnje vrste ne

mogla ž njim zadovoljiti, ako bi se ne hotela odpovedati svoji neodvisnosti. Ali l. 1856. odnošaji za Rusijo ravno niso bili navadni: v krimski vojski premagana je imela proti sebi združene gori našete vlasti, katerim sama takrat ni mogla biti kos. Morala je podpisati pogoje, ktere so jej narekali zmagovalci, a podpisala jih je kot onečastenje svoje časti, na katero ni mogla nikdar pozabiti. Gotovo pa ga ni bilo nikdar nobenega ruskega diplomata, ki bi bil te pogodbe drugače priznaval, nego s tajnim sklepom, da jih pri prvi priliki uniči ali vsaj ne izpolnuje v prihodnje.

V tem sramotnem položaji je Ruska torej le toliko časa ostala, dokler je ostati morala. Sedanja prusko-francoska vojska je do dobrega razsekala vse tiste vezi, ktere so vezale evropske velevlasti, ko so se držnile zmagani Ruski narekovati pogodbo, ki jej je morala s časom postati neprenesljiva. Kaj čuda tedaj, če se je Ruska v sedanjih razmerah spomnila načela francoskega kralja Ljudevika XIV: „Človek ne sme biti rob svoji besedi“ in je evropskim vlastim raztrgano pred noge vrgla pariško pogodbo. Seveda je bilo s početka že pričakovati, da bodo čuvaji evropske ničive moralnosti in zastopniki zbeganega državnega ravnotežja po farizejski kričali proti Ruski, češ da je nepošteno ravnala, ker noče spoštovati obstoječih mednarodnih pogodeb. A vse to je prazno farizejstvo; to ve vsako dete. V evropsko državno moralo je pregloboko zašel izrek Richelieu-a, da so zveze in pogodbe podobne igram; po dokončani igri, naj bode že igra dobljena ali zgubljena, izgravi karti zavržejo, ker mislijo, da za novo igro niso več rabljive. Komu more dandenes imponirati očitjanje zarad zanemarjenih pogodeb? Ali nismo tudi mi najmlajši sami doživeli, da so naši diplomati v Evropi razbegali vso pravno varnost, vsako pogojeno zvestobo? Vsi se spominjamo pogodbe v Cirihu. Še predno je bila prav za prav potrjena, že se je Avstriji nasproti najnesramnejše prelomila in niti en poštenjak se ni oglasil proti tej nesramnosti. Italija in Francoska je ciriško pogodbo vrgla v papirnato cajno, predno se je posušilo črnilo, s katerim je bila pisana. Po avstijško-pruski vojski so sklenili pogodbo v Pragi. Pred našimi očmi se pogodba meče pod klop — in evropska morala vestno molči. Ako kulturni zapad

take izgleda daje, zakaj bi morala ravno „barbarska Rusija“ biti tako detinsko poštena in brez potrebe priznavati, ker so jej v njeni zadregi na vrat obesili njeni sovražniki? Kar je enemu prav, ne more drugemu biti krivica!

Ruski se nadalje očita, da je pariško pogodbo surovo in neobičajno raztrgala, češ da bi se bilo to vse dalo opraviti po diplomatičnih dogovorih, brez prelomljene besede. To bi se bilo dalo, tega ne tajimo; pogodba sama je za to skrbel, in sedanje evropske vlasti razen ruske in pruske nimajo razlogov biti ošabne. A Ruska bi bila slabo varovala svojo čast, ko bi bila prosila, naj se jej odvzeme naložena jej sramota. Pariško pogodbo je narekala sila, sedanji dogodjaji so dali Ruski moč, da se te sile iznebi; Ruska bi torej sama sebe onečastovala, ko bi hotela beračiti, kjer lahko sama gospodari; kar je sila dala, je sila vzela: Ruska ni mogla z nova podpisavati svoje sramote.

Kakovšen nasledek bode imel ruski korak? Za nas Slovane gotovo najboljši. Ruska čuti zopet varna tla pod seboj in po tem ravna; ta zavest bode tlačnim slovanskim narodom, ki bivajo izven Rusije, dala novo moč in krepko moralčno podporo. Mogoče, da bodo diplomati rusko zaušnico mirno sprejeli in k večjemu z nekterimi Beustovimi notami prali svojo kosmato vest. To bi bilo gotovo najpriložnejše. Morebiti se bodo vlasti hotele v stvar utikati. Tú se ni mnogo bati. Stari regens-chori Francoz leži na tleh; Italija ima doma posla dovolj; Turčija — bolelna Turčija — je nehala biti strah Evrope in bode vesela, ako bode smela v miru pričakovati svoje smrti. Angležka bi pač utegnila nekoliko zrohneti, pa osamljena tudi ona nič ne more in je preveč kupčijska, da bi za druge ljudi prodajala svojo kožo. Prusija je porazumljena z Rusko, in ker bi naši avstrijski diplomati tako radi v miru živeli s Prusko, bodo morali že zarad tega, če ne molčati, a vsaj nedelavni ostati. Pa ko bi tudi Beust in njegovi diplomati hoteli z orožjem proti Rusiji, so nam ravno nedavno naši politikarji dokazali, da Avstrija mora povsod neutralna ostati, in ko bi ne ostala, potem bodo morali naši merodajni krogi vedeti, da bodo slovanski narodi v Avstriji, t. j. večina prebivalcev v tem slučaju simpatizirala, očitno simpatizirala

Listek.

Cerkev matere božje na Črnigori.

V poročilih c. k. centralnega odbora za izpitovanje in ohranjenje stavb (Mittheilungen der k. k. Central-Commission itd.), nahajamo v sept.-okt. zvezku t. l. popis cerkve Matere božje na „ptujskej Gori“, tudi „Črnej gori“ imenovanaj, iz večšega peresa Janko Pečnika (po nemški: Hans Petschnig-a), štajerskega našega rojaka. Ker nam Slovencem okolnosti niso toliko ugodne, da bi sami imeli orgán za priobčevanje umetniških stavb in spomenikov, veseli pozdravljamo vsakega umetnika in vsaki članek, ki je o naših starinskih stavbah napisan; zato tudi radi imenovani spis o čislanej cerkvi črnogorske svetnice slovenskemu občinstvu okrajšan podavamo.

Ta cerkev stoji v onih gričih, ki „ptujsko polje“ proti jugu opasujejo, v tako imenovanih „Hálozah“, na desnej strani železnice, ktera se s Pragerskega proti Ptujju in Ogerskemu vleče.

„Visoko na odrastleku precej visokih gričev kra-

ljuje to zidovje in se na več milj daleč v večernem solnci sveti. Stopi od koder hočeš na ptujsko polje, izmej spodnje-štajerskih polij najprostornejše, od povsod zagledaš ta hram božji, stoječ vrhu hribovja, strmo v ravnoto padajočega. Razve čarobnega razgleda, kateri potnika k sebi na višino vabi, učenega izpitovalca še to z veseljem zanima, ker tu nahaja hram v srednjeveškem slogu izvrstno postavljen.“

Okoli cerkve stoji pójas ozidja, ktero je nekda branilo ta cerkovni „tabor“, sedaj do oprsja zrušeno in pokopališče obsegajoče. Sredi med ozidjem stoji cerkev. Njena notranjost ima največ podobnosti s Strassengelsko cerkvijo blizu Gradca; ona obsega tri predele (ladije); svodi (obloki) slonijo na šestero-oglatih stebrih, tenkih in visokih; svetišče lepšata dve nasproti si stoječi in krasno izdelani niši (gl. podobo 3). Tudi v stranskih predelih se nahajajo krasno izdelane niše, dela XV. veka. Zvezdato obokani žagred na severo-vostočnej strani je lep pristan, kakovih se nahaja še le sredi XV. veka bolj pogostoma. V nišah in v nekterih svodih se nahajajo svete in posvetne podobe umetno izrezane, kakoršnih g. Pečnik več našteva.

Posebno imeniten je neki altár z unaj cerkve, kterege predstavlja v spisu četrta podoba, krasen v svojej stavbi, pa tudi v izdelkih, ki stavbo zalšajo: prodrto čelo, lepo izrezane podobice na glavah steberskih in pravilno in likano izdelana rebrea. „V tem pristranu (ki je na zapadnej strani žagredu prizidan) se vidi redko in mojstersko izvršeno delo cerkovne umetnosti, kakor je sploh vsa cerkev imenitno delo srednjeveške umetnosti. K sožaljenju mora se očito izreči, da se že kos za kosom ruši in v razvalino spremenja; streha iz blanj krije to stavbo prav po siromašno; okoli se šopiri plevelj; vse se podira, in ako se za časa ne zmisi na popravljenje, skoro bode tudi to delo šlo v pogubo ne toliko po časa silnej požrešnosti, kolikor bolj po nevednosti njegove cene in iz pomanjkanja ljubezni k cerkovnej umetnosti. Skrajni čas je, — takó končuje g. Pečnik svoj spis — da se izveden mojster tega popravljanja loti, da se to lepo in redko delo, kteremu ni samo v slovenskej Štirski, temveč tudi zunaj nje nikjer para, ohrani, posebno ker stroški takega popravljanja pri malosti tega pristana

s sorodnimi brati na Ruskem, in da bode vedela svoje simpatije drugače pokazati, kakor so jih kazali naši Nemci do Nemčije, za katero so imeli samo odprta usta, nekaj starega nitja, umazanega papirja in nekoliko sodčkov kislega vina.

Naj pa za drugo storé evropski diplomati, kar hoté, iz njih delovanje ne bode govorila pravna samosvest, ampak — razžaljeno malostno samoljubje in gizdavost!

„Zakaj plačujemo toliko štibre?“

Kaj nas uči prilika Matevževa in jegovega starega sosedu?

Prilika je jako lepa reč. Prilika nam predstavlja v mali sliki, v domači sliki veliko življenja. Najlepše prilike imamo v svetem evangelji. Ali Matevževa prilika je nekaj preveč smešna in lažnjiva. Kajti po slahenji prilike se pokažejo kot politični Matevži: „prvi Šmerling in potem Giskra, zraven teh pa so bili dodani naši zvoljeni zastopniki, ki sedijo v državnem zboru. To pa se že pravi ljudstvo slepiti. Prvič je že jako smešno Šmerlinga in Giskro v eni vrsti imenovati, kajti vsak otrok ve, da vsak izmed nju predstavlja drugo politično mišljenje, tedaj bi utegnil le eden biti Matevž, drugi pa gotovo kaj druga in nasprotnega. Drugič sta že oba izgospodarila in propadla, kajti bila sta zaporedoma odstavljena in njun sistem za kriv obsojen. In celo nemški narod je obsodil te politične Matevže pri zadnjih volitvah v deželni zbor, ker so štirské kmečke srenje volile vse v smislu opozicije. Zato pa se ti ustavoverni gospodje v Gradcu jezijo na konservativce in posebno na duhovnike, ka pišejo o njih: „To so tisti brumni ljudje, ki tako pobožno oči preobračajo in pravijo: Zato ko imate državni zbor in pa ustavno vlado, zato toliko štibre plačujete. Ob enem jih primerjajo ovadušno staremu sosedu, absolutistični vladi, pod katero so bili vladni svetovalci ali plemenitaši, ki so ljudstvo črtili, ali škofi in drugi mašniki ali pa generali itd., ki so vladali po svoji trmi glavi in so skrbeli le za svoj žep, bili so dobri prijatelji papeževi in pa ljudski največi sovražniki, ni jih brigalo videčih, da so le v pogubo ljudstva. Ali se ne pravi tako pisanje resnico in laž mešati po sleparskem? Kajti resnica je, da so za absolutistične vlade vladni svetovalci radi večkrat brez ljudske koristi po svoji glavi gospodarili in kakor stari sosed upravljali. Ali laž je, da bi Šmerlingova in Giskrina in opozicija centralizacije bila enakega mišljenja. Ampak ravno nemška centralistična stranka ima nekatere attribute absolutistične vlade. Če hoče tajiti, pa jo prašajte, zakaj ni odpravila absolutističnega kazenskega zakonika, ni uvedla porotnih sodnij za vse politične obtožence? Zakaj ni pre naredila in privolila v pre naredbo krivičnega volilnega reda, ki daje nemški manjšini toliko prednosti? Zakaj volilne pravice ne razteguje po demokratičnih načelih? Zakaj si prilastuje upravo, odgojo in sodnijo

ne mogó ravno veliki biti. In zakaj ne bi ta altar zopet k temu služil, čemur je bil namérjen; zakaj bi se ali o shodih množice, katero cerkev itak ne more obsegati, ali pa na Vérnih duš tu pred obličjem krasne prirode sv. opravilo ne vršilo? — Takšna vprašanja navdajajo tu učenega izpitatelja, starinoslovca in katoličana; se vé da ona ne najdejo od strani poklicanih potrebnega odmeva!“ —

K tem vrticam bi mi še pristavili resen opomin našim višim bogoslovskim oskrbnikom, katerim gotovo ne manjka čuvstva in ukusa za krasoto umetno, zakaj se v naših bogoslovskih učiliščih umetnost boljše ne čiala. Koliko prilik, pa tudi koliko nujimajo naši dušni pastirji o cerkvenih stavbah kaj določeveti ali sami kaj zidati. Brez vse vednosti pak o tem, kar je cerkovna umetnost do zdaj že storila, ni mogoče le vrat ali enega okna na cerkvi spodobno popraviti, kamo li novih cerkev postavljati! Neobhodno potrebno je, da se za cerkovno umetnost v naših slovenskih semeniščih dobri učitelji postavljajo, ki so se kje dalje v tej umetnosti kaj naučili; za naučna sredstva pa bi se moralo vsakako in precej skrbeti.

nad nenemškimi narodi? Zakaj narodne ravnopravnosti ne izvede?

Vse to so politične predpravice tedaj, absolutistični atributi, ki jih ta ustavoverna stranka za se zahteva in ta zahteva je toliko krivična, kolikor draga in učini, da se „štibra zmiraj mora povišati“. Pod temi nagledi se naj razumeva samo hvala ustavovernih Matevžev, ki jo „društvo za izobraženje ljudstva“ širi med ljudstvom, da bi ustavovercem zgubljen vpliv v korist prihodnjih volitev že zdaj podkupilo.

Zato pišejo: „Ti gospodi bi bili imeli zdaj o kratkem času vse popraviti in poravnati, kar so poprejšni ljubeznivi zapravljevci raztrosili in zadolžili. Da se taka reč skoz noč popraviti ne da, razume vsakdor. Saj tudi zanemarjena njiva se ne da v enem tednu popraviti; ravno tako tudi potrebuje država, naj še tako izvrstne ministre ima, dolgo časa predno ji je mogoče popraviti, kar so prejšnji opravniki zadolžili. Tako sta se trudila Šmerling in Giskra, da bi „kraljestvu“ (Ogerskemu?) na noge pomagala, tako se je trudil tudi državni zbor, v katerem so zbrani naši poslanci. Res je pre, da niso vsega storili, kar smo si želeli, kajti ti gospodje so tudi le ljudje; vemo pa, da noben človek ni popolnoma, da bi se ne zmotil, tudi pre naš papež ne.“ Ali morda ta zadnja opazka prizna, da sta se Šmerling in Giskra in njune stranke zmotile?

Ne, ampak vse je le spisano, da bi ljudstvo spoznalo, zakaj „državni zbor zmiraj štibro povikša“.

„Kajti Avstrijanom se pre ravno tako godi kakor staremu znancu Matevžu. Prejšnji vladarji so pre vse zanemarili, mi pa moremo zdaj zmirom za mošnjo držati, če hočemo, da bo prihodnjič boljše za nas.“

„Da pa v naši Avstriji ni vse tako dobro in izvrstno, kakor mi želimo, tega ni nihče drugi kriv, kakor tisti „svetohlinavni brumneži“, ki toliko hudega čez državni „odbor“ ino čez našo zdajno izvrstno (za vas — pa za večino ljudstva ne, ki hočejo imeti spravo, mir, pravico in močno Avstrijo!) ustavo govorijo in kvantajo. Varujmo se jih, nečejo nam dobro.“ Tudi mi nimamo lepšega konca kakor: varujmo se jih, nečejo nam dobro.

Dopisi.

M—ev. Iz goriške okolice. 10. nov. [Izv. dop.] (Slovenci pa stara grška basen o Tantalu; dr. Lavrič in nekaj iz življenja grofa Coronina.) Mi Slovenci smo res „unicum“ na svetu, ter še sedaj v dobi narodnosti in napredka se nas sili, da bi ostali med vsemi narodnostimi „unicum“ do sodnjega dne. Že čez 20 let napenjamo vse žile, v poslednjih treh letih smo zahtevali — kakor bomo še — zbrani v 16 taborih in v ogromnem številu, v sejah političnih društev in deželnih zborih ničesa drugega kot to, kar nam po božji in človeški pravici sliši in ravno isto, kar binam vsled osnovnih državnih postav že sam ob sebi za nas dosihmal ne blago — ampak zloglasni § 19 dati moral. Vsi razlogi prava in pravice, logike in človečnosti se pri dotičnih organih, ki imajo dolžnost izvrševati od našega vladarja razglašeno in slovesno zagotovljeno ravnopravnost, prezirajo, da se le pri starem „šlendrijanu“ ostane. Dà, dà, ravnopravnost, ustavnost v oziru našega, še vedno, kljubu novi éri, zaslužnjene narodu, kakšno protislovje in strašna „ironija“, s katero se nam naravnost v oči bije. Kaj bi nek rekli in počeli Nemci in naši „ljubeznjivi“ laški sosedje, ako bi mi enkrat srečno do zaželjenega federalističnega provstrojenja sedajne pogubonosne dualistične Avstrije dosepešči, prezirali njih narodna prava, kakor nam jih sedaj oni, ter jim z enako mero vračali, s katero nam oni sedaj merijo? Po tolikih različnih vladnih eksperimentih in pri tolikanj različnih narodnostih, ktere obsega Avstrija, se bo morala vlada slednjič vendar le prepričati, da, ker z absolutizmom ni šlo, z dualizmom, ki je za nas Slovane absolutizem v drugem premnoženem natisu, ne bo šlo, da pravim, ostane le še tretja mogoča državna oblika, in ta je federalizem, obstoječi v djanskem razvitji ravnopravnosti vseh narodnosti. Res, da so v severni federalistični Ameriki druge raz-

mere, ali to nič ne dé; mi vidimo tam velike in mogočne severno ameriške zjedinjene države *), ki obsegajo mnoge narodnosti in veroizpovedanj in vendar se nobeni narodnosti in nobeni veri sila in krivica ne godi, ker jih krepki in življenje vdihajoči federalizem čvrsto sklepa ter jih v vseh strukah znanosti in blagostanja mogočne dela, tako, da služijo vsemu svetu v izgled ter so dandenašnji v vsacem oziru velevlast prvega reda. Enaka je v mali federalistični Švici. Premišljeva je, kakšno je denašnje stanje in vživanje ravnopravnosti pri nas Slovincih, našel sem, da smo dosihmal le v tem z drugimi ravnopravni, da plačujemo enake — ako ne še večje — davke, v denarji in krvi (v vojaki). Pa kmali bi bil skoro nehoté drugam zabredel, nego sem bil v začetku mislil. — Moja namera je bila v kratkem ono grško basen o Tantalu Slovincem v spomin poklicati, ker smo mi onemu v sedajni dobi enaki. Tantalu smo mi menda v tem in tako-le podobni: Kakor je moral on od bogov obsojen žejen vsred jezera stati in lačen pri lepih jabelkih, taka je tudi z nami. Kakor se je namreč žejnemu Tantalu jezero vselej, ko je hotel iz njega piti, brž umaknilo, in se jabelka, ko je po njih segnoti in jesti hotel, od njega oddalile; tako stojimo tudi mi pred in vsred 19. §., kateri se, kolikorkrat koli hočemo po njem segnoti in njegov sad vživati, od nas oddaljuje in nam „figo“ kaže. Naj se mi kdo predrzne tajiti, da temu ni tako, jaz ga hočem precej na „factum“ spominjati, ki se je, kakor je že „Narodov“ dopisnik iz Gorice sporočil, nedavno v seji dež. odbora dogodil. Ko so dr. Lavrič in njegova tovarša namestnika, dr. Žigon in Doljak tirjali, da naj se tudi višjim uradnijam zraven taljanskih dopisov tudi slovenske, — se ve da le v slovenskih zadevah — pošiljajo, so naši ljubeznjivi laški sosedje odborniki podpirani od dež. glavarja grofa Coronina naša pravična zahtevanja ovrgli, tako da so rajše videli vrlega Lavriča in njegova tovariša iz odbora izstopiti, kot pa nam v oziru 19. §. pravični biti. Takih ilustracija za nas Slovence razvpitemu § 19, najdeš, dragi čitatelj po vsih kotih raztrgane Slovenije v vsacem času in pogostoma, o katerih nam kdaj pa kdaj „Slov. Nar.“ poročuje. Ko bi pa hteli vse take ilustracije razvpitega §. v „Slov. Nar.“ navajati, bi ne imel Vaš list dovolj predalov in prostora; imeti bi morali posebni organ za to, ki naj bi se imenoval nalašč „Ilustracije k § 19“; list za raztrgano Slovenijo. —

Vedenje g. dež. gavarja grofa Coronina v omenjeni seji, je nas goriške Slovence, poznavše ga popred kot pravičnega, naravnost iznenadila in osupnila. Zarad tega je prišla ona zadeva tudi pri seji „Soče“ 3. t. m. na dnevni red, kjer so nazoči udje dr. Lavriča in tovarišev možko in nesebično obnašanje in njih izstop iz dež. odbora enoglasno odobrili, kakor menim, da bodo vsi njegovi volilci in goriški Slovenci; kajti druge poti ni bilo, po kateri bi se bila mogla čast in veljava slovenskega naroda na Goriškem ohraniti. Tudi pravični Lahi v Gorici, ki želé z nami v miru in slogi živéti, so bili zarad žalostnega izida one seje nevoljni, kakor sem imel priliko od mnogih meščanov slišati. Dà, dà, po naših slovenskih žilah se pretaka le „gmaj rudeča krv“, ne pa „plava krv“, kakor si je nekda naša aristokracija in birokracija domišljevala ter zarad tega se morda z nami tako ravná, kot nekda na Grškem z Heloti in s Parias v Ameriki. Bog si ga vedi, kdaj pridemo do tega, da dosežemo tudi v djanji zvrševanje 19. §? Popred pa bi že prišli, ako bi bili vsi slovenski poslanci tako pogumni, nesebični in neustrašljivi, kakor je naš vrli dr. Lavrič, ki se je rajše, kot sebi nedosleden biti in čast in veljavo slovenskega naroda kompromitirati, 1200 for. letne plače odpovedal. Tedaj slava mu!

Omenjeni naš dež. glavar grof Coronini je, kar še ni morda vsem čitateljem „Slov. Nar.“ znano, edini sin bivšega hrvaškega bana in podmaršala gr. Coronina (1859—60 l.), ki je poslednji dal kot naslednik slavnega bana Jelačića, umrlega 20. maja 1859, (ravno v dan

*) Zjedinjene države severo-ameriške merijo sedaj po odstupu ruske Amerike več kot 150.000 št. milj, in so dandenašnji zložene iz 25 samostalnih držav (ljudovlad) in iz 8 pokrajin ali teritorij, prebivalcev je sedaj de 40 milijonov.

nesrečne bitve pri Montebellu med Avstrijanci in Francozi) 1860 l. v Zagrebu narodno čitalnico zatvoriti, češ, da se tam zarote kujejo. Zarad tega in drugega protihrvatskega vedenja je starega gr. Coronina banovanje brzo Hrvatom omrzelo, posebno pa mladeži, ter kmalu se je po Hrvatskem in Zagrebu razlegal klic: "nečemo furlana za bana." Sicer je dober človek, kakor vsa njegova družina, ki je dobrega verskega čuta in obnašanja. Njegov edini sin, naš sedanji dež. glavar ima 35—38 let; on se je izučil pravoslovja, ter vsled očetove volje in želje je oblekel tudi on vojaško suknjo, kar ga pa ni neki ravno mnogo veselilo, ter je pri vsem tem, kar ni težko razumeti, avansiral do polkovnika pri oklepnikih (kirasirjih). Za banovanja svojega očeta mu je služil v Zagrebu kot pobočnik. Po bitvi pri Sadovi (3. jul. 1866) je bil v nevarnosti od Prusov ubit ali zajet biti, konja so pod njem ustrelili; on pa je vendarle srečno pete odnesel. Njegov oče exbanus (ima 12.000 for. penzije) je bil o času bitve pri Sadovi zarad svojega edinega sinu v velikem strahu in skrbi, — ker ni bil dolgo o njem nič slišati — šel neki sam ga na Češko iskat, ter ga je tudi našel. Po nesrečni vojski ga je vzel iz vojaštva na dom, in da je to ložje dosegel, se je sin pokojnine odrekel. Od tehmali več uniforme oblekel. Mi Slovenci smo se v svoji nadi nad našim dež. glavarjem zlo goljufali, ter mu omenjeno obnašanje proti g. Lavriču ne moremo odpuščati, dokler se nam v zadevi ravnopravnosti zadovoljenje ne da. Naj se gleda popraviti, kar se je v naglici ali neprimišljenosti storilo, kajti kdor krivici prostor daje, naj ne upa, da bode pri nas Slovencih zaupanje žel. Kdor veter seje, bo nevihto žel!

Iz Trsta, 15. nov. (Izv. dop.) Vsled najvišega sklepa 20. oktobra t. l. ima vlada pri nas napraviti višerazredno realko z nemškimi učnim jezikom. Vlada sama bo iz državne blagajnice plačevala vse stroške od mastne ravnateljve plače do najmanjšega cveka, ki ga bodo v peči skurili.

Italijani se nad to določeno napravo silno jezijo. Že državna gimnazija jim je hud trn v peti, ker se v njej nemški podučuje; tem bolj jih je pri sedanjih Pruskih zmagah vznemirila določena realna šola. Sprva so po vsej pravici v panitalijanskem dnevniku „Cittadinu“ vlado obirali zarad nje pristranosti. V Trstu živi, je poudarjal omenjeni laški list, jako malo Nemcev, drugi stanovalci so ali Italijani ali Slovenci. Za Italijane in Slovence vlada nič ne potrosi iz državne blagajnice, za peščico Nemcev pa pri vsakej priliki ustanovlja drage naprave. In davke po večem le prvi v blagajnico znašajo.

Ta prepir med vladno nemško stranko (Triester Zeitung) pa italijansko se vname pri zadnji seji (4. t. m.) mestnega svetovalestva med vladnim zastopnikom dvor. svet. Jennyom, pa mestnimi odborniki. Štirje odborniki (med njimi tudi za okolico izvoljeni dr. Nakič) so vladi zarad ustanovljene nemške realke hudo za pleča segali. Jenny se kot pravi nepripravljenec zagovarja. Med drugim omeni: Ker mestno svetovalestvo z mestnimi dohodki le za Italijane in italijanske šole skrbi, za tukaj bivaajoče Nemce pa nič ne stori, je bila vlada prisiljena nemško realko na svoje stroške ustanoviti. Dobro g. dvorni svetovalec! Vlada ve, da Italijani tudi za tržaške Slovence nič ne storé; teh je 7 do 8krat toliko v mestu kot je Nemcev. Vlada naj tudi za nas potrebne šole preskrbi. Odborniki, slovenske okolice! ali bote molčali? Nakič oglasite se za domačine!

Politični razgled.

Beust je v Berlinu poslal neko pomirjajočo noto v francoskih zadevah. V Berlinu so stvar slabo sprejeli in Beustu precej srdito odgovorili, da on v teh stvareh nima ničesa utikati, marveč naj se briga za svojo hišo. Po tem takem bi prusko-avstrijsko prijateljstvo ne bilo še tako gotovo, kakor si to želé naši velikonemci.

Adresni odbor gosposke zbornice je izdelal svojo adresso. V njej ne nahajamo nič novega, stare

ustavoverne tožbe proti sedanjemu ministerstvu v obliki, kakoršno smo že dostokrat boljšobrali v uvodnih članih dunajskih listov, a nikjer nobene ustvarjajoče misli, nikjer ne zaznamovane poti, po kateri bi mogla država iz tistih nevarnosti, ktere si ustavoverneži malajo. Centralistična stranka si obeta, da mora ta adresa pokopati ministerstvo že zarad tega, da bode pod novim ministerstvom mogoče voliti delegacije, kajti — tako vsaj pravi „N. fr. P.“ — čakati z volitvami v delegacije bi bila kaznjiva lahkomišelnost: „Mi moramo perotnim korakom naprej, da nas ne najdejo nepripravljenih nevihta, ki vsem očem jasna že stoji na obnebji (orijentalno vprašanje). Zdaj še omecavati bi bil nepopravljiv zločin proti Avstriji.“ — Seveda ko bi državoppravna opozicija imela naštevati ministerske grehe, ne bila bi njih vrsta manjša

Stara „Presse“ si daje iz Prage telegrafirati, da državoppravna opozicija državnega zbora ne bode zapustila dunajske lesenjače, češ da Čehom na ljubav ne more zanemarjati svojih lastnih koristi. Radovedni smo od teh gospodov zvedeti, ktere so tiste koristi, ki jih bodo s svojim posedanjem pred škotskimi duri priborili svojim volilcem, deželam in narodom. Mislimo, da bi bila dolžnost teh gospodov, ka bi to svojim volilcem tudi na vsa usta povedali in se ne skrivali, kakor da bi jih pekla slaba vest.

Med ustavoverno stranko je nastal razpor in Rechbauerjanci ter Giskra-Herbstovci se pulijo med seboj po časopisji. Povod temu razporu je, ker skrajna levica pri volitvi v adresni odbor ni hotela svojih glasov dati pemskim poslancem.

Zbojišča denes ni nič novega, celo o nadaljevanji Francozom toliko ugodne bitke pri Orleansu se ne čuje. Pruski listi si prizadevajo generala Tanna opirati, pa zastonj. Tudi streljanje na Pariz se še ni pričelo. Pruska pošilja svojo deželno brambo na Francosko in je zaukazala, da se mora ustanoviti 7 novih baterij trdnjavskega topničarstva. V kratkem bode torej vse prusko moštvo na Francoskem.

Na Angležkem delajo priprave, da Turški vsaj financijelno na pomoč pridejo, ko bi kaj tacega trebalo zarad ruske odpovedi. Na Dunaji in v Carigradu čakajo, kaj poreče Angležka, ki se zdaj nekoliko jezi proti Ruski. Diplomati se tolažijo, da se snide konferencija ali kongres. V tem slučaju bi Ruska bila svojo igro že vnaprej dobila.

Razne stvari.

—ič. (V mariborski čitalnici) se je pevski zbor osnoval. Pevske vaje bodo vsaki torek in petek ob osmih večer. Do sedaj je že lepo število samih izurjenih pevcev pristopilo, in sploh še se nove pevske moči oglašujejo, ktere se petja udeležiti hočejo. Pevski zbor si bode prizadeval, pri vsaki veselici z novimi, najboljšimi slovanskimi pesmi pred občinstvo stopiti. Na dejati se je tedaj, ako dobra volja ne bo popustila, najboljšega vspeha, in v narodno društvo bode s tem prišlo novo življenje. Mi mislimo, da nikdo ne bo opustil čem preje pristopiti, kdor količkaj pevske zmožnosti in narodnega duha v sebi čuti. Uljudno so tedaj vsi vabljeni, kteri se udeležiti hočejo, da že v prihodnje pevske vaje pridejo, ker se je petje že začelo.

(Iz Notranjskega) nam piše ondoten kmečk posestnik: „Ko sem imel pred majhnim časom v Trstu na tribunalu (mestni sodniji) pravdo z nekim Tržačonom, pridem v pisarno pred sodnika, kteri je bil Slovenec, podam mu tožbo, ktera je bila v laškem, meni nerazumljivem jeziku narejena, in ga prosim, da bi me zasljal, toda on pošlje mene in mojega nasprotnika k drugemu sodniku, kteri ni znal ne besedice slovenske. Jaz ga ponižno in v strahu poprosim, da bi mi tožbo po slovenski prečital, ker jaz laški ne umem. Kaj mi odgovori: „Koše ši? io kapiši niente krajnolin.“ Jaz se podam v strahu zopet nazaj k onemu, ki je umel slovenski, toda on me zavrne z besedami: „Saj imate pri onem sodniku opraviti, ne pri meni, če pa laški ne umete, pa si poiščite enega besednika (dohtarja) Obravnava je bila vsa laška, jaz nisem zastopil besede,

tako da sem moral na zadnje dolg spoznati, akoravno nisem bil po mojem računu nič dolžan, raje kakor še enkrat v Trst hoditi, in po nepotrebnem denar trositi. Taka je tedaj ravnopravnost, tako se spolnuje §. 19. Zakaj bi me ne bil neki tisti sodnik sodil, kteri je slovenski znal, zakaj me je oni sodil, kteri ni mene, in ne jaz njega zastopil, da se mora reven kmet v pogodbo podati, ker laški ne ume, in ne ve, kaj se govori in piše.“

—i (Dramatično društvo) v Ljubljani napravi svojo 5. predstavo v nedeljo 20. t. m. (a ne kakor je bilo zadnjič po zmoti naznanjeno 17. t. m.) to je ravno pred sejmom. Predstavljala se bode prvi-krat zanimiva opereta „Skrivnost ljubezni“ in poleg nje še dve manjši igri, nova burka „Živa mrliča“ in dobro znana in priljubljena veseloigra „Pot skozi okno“, v kterej nastopi prvi-krat na oder nova moč v nalogi markize d'Esparre. Igre so prav srečno izbrane in gotovo se bodo dobro zabavali posebno tisti unanji domoljubi, kteri utegnejo priti pri tej priliki v Ljubljano po svojih opravilih. Prihodnja predstava bode potem 26. t. m., to je v saboto. Kaj se bo takrat igralo, naznanimo pozneje. Ako bi prišlo ob priliki občnega zbora Matice več unanjih udov v Ljubljano, namerava društvo tudi isti dan napraviti predstavo, to bi bilo namreč v četrtek 1. decembra.

* (Slovanski komité) v Petrogradu je objavil poročilo o svojem delovanji od junija 1869 do junija 1870. Iz tega se razvidi, kako blagovoljno podpira vsestransko slovansko reč. Med letom se je izdalo nad 9000 rubljev za razne namene, na primer 500 rub. za česki spis o Husu, 1050 rub. za slovanske učilnice, 500 rub. za rusinsko gledališče v Lvovu, 300 rub. za lužičko-srbski časopis i. t. d. V blagajnici je ostalo še 14.000 rubljev — in vendar ima društvo samo 300 udov.

* (Notarske službe), „Wien. Abdp.“ naznanja, da je minister pravosodja imenoval penziji-ranega magistratnega svétnika v Ljubljani, g. Luka Svetca, zdaj državnega poslanca na Dunaji, za c. k. notarja v Idriji. Znano je, da je slaviti bivši poslanec Schindler tisti dan, ko je pod Schmerlingovim ministerstvu dobil notarijatsko službo, govoril prvi ostrici opozicijski govor proti Schmerlingu. Upajmo, da enaka služba napravi tudi enak utis na našega Svetca. — Dosedanji sodnijski pristav v Kranji g. Heinrich Heyne je imenovan za c. k. notarja v Črnomlji, s pristavkom, da mora tudi v Metliko hoditi na uradne dneve.

* (G. Schönwetter v Celji) hoče zarad davkarskih zadev na Vranjskem vrednika „Slov. Naroda“ tožiti pred tiskovno sodnijo. Tako vsaj so uradna usta pripovedovala in raznašala po Vranjskem. Ako so ta uradna usta to zato govorila, da bi s to govorico motila uradna preiskavanja proti davkarskemu uradu, potem je dolžnost gosp. Schönwetterja, da on nasproti stopi lažnjivi govoric; ako je pa g. Schönwetter res kaj enacega žugal našemu vredniku, mora ostati mož bešeda. Preiskavanje na Vranjskem se itak jako mlačno in površno vrši in še le sodnijsko obravnavanje pred porotniki dalo bi nam priliko razkriti vranjsko davkarsko uradovanje vse in celo. Torej le pogumno! Morebiti g. Schönwetterju še kaj hujega sposlujemo kakor kak — nos od namestnije.

* (Razpisana služba.) Na mariborski pravnišnici je razpisana služba glavnega učitelja za geografijo, zgodovino in nemški jezik. Na prosilce, ki bi utegnili dokazati, da so sposobni ob enem podučevati tudi iz matematičnih in naravoslovskih predmetov, in ki bi bili zmožni še slovenskega jezika, bode se v prvi vrsti oziralo. Dohodki te službe so določeni po po državni postavi 14. maja 1869.

* („Hrvatska Danica“) je ime akademičnega društva hrvaških študentov na graškem vseučilišči. Društvo ima samo znanstvene namene in je svoje delovanje nedavno začelo. V svoji prvi seji se je volil sledeči odbor: stud. phil. Plohel-Hadvigov, predsednik; stud. med. K. Vipavec, tajnik; namestnika: stud. jur. Dornik in stud. med. Bencan. Taka društva so gotovo vesela znamenja, samo da ne moremo prav razumevati, kako da ne bi mogli vsi južni Slovani, kar jih je na

graškem vseučilišču v enem društvu skupno dosežati svoje gotovo blage namene. Ne cepimo se še sami, ampak bližajmo se in složimo!

* (Rojanska čitalnica) napravi 20. t. m. bosedo z deklamacijami, petjem in tombolo. Uljudno vabimo vse ude in rodoljube. Dne 27. t. m. bo pa vsled obče želje udov občni zbor, kjer se bo govo-

rilo in sklepalo o raznih zadevah, ktere le občni zbor rešavati sme.

* (Vranjska narodna čitalnica) bo 20. t. m. obhajala slavni spomin dr. Franceta Preširna. Da se ta svečanost kolikor mogoče dostojno in slovesno vrši, je tudi „odsek za podučljivo prednašanje“ sklenil sledeči načrt besede: 1) govor v spomin Pre-

širnov, 2) znanstveni govor „o vojski“, 3) deklamacije, navzmes 4) petje in 4) godba. — Uljudno se k tej svečanosti vabijo čitalničarji, pa tudi naj seboj pripeljejo druge poštene ljudi, zunanje nečitalničarje.

J. D. Búdna, načelnik odseka.

Listnica opravištva.

Gosp. Martin Kolenko: Se zgodi po Vaši volji. — G. F. A. v Mengšu: Plačate še za 3 mesece, tedaj gl. 2.60. — Gosp. Ferdinand Delhunja, prosimo natančneje adrese, vsaj pošto. Gosp. A. K. v Teržiču: Do konca leta še plačate gold. 1.40. — Sploh pa vabimo vse zaostale naročnike prav uljudno, da nam dolžno naročnino brž pošljejo.

Dunajska borza 14. novembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	55 fl 30 kr.
London	124 „ 25 „
Kreditne akcije	245 „ — „
Srebro	122 „ 50 „
Napol.	10 „ 1 „

Lepo okoreninjene, enoletne

trsneseže

[Wurzelreben].

Šipon ali malnik (weisser Mosler) 18.000
Erjavina (rother Portugieser) 6.000
Žlahnina (weisser Gutedel) 3.000
oddam iz svojo trsnice: 1000 po 12 gold. dobro okovarjene, v Poljčane (Pölschach) postavljene.

Dr. J. Vošnjak,

(2) v Šmarji. (Südbahn, St. Georgen.)

Na prodaj

iz proste roke so: **več hiš** v Mariborskem mestu in predmestjih, ki nesó obilne obresti, **dva vinograda, več travnikov** in **dve veliki kmetiji**. Več o tem se zve pri gospodu

Ignacij-u Sollak-u v Mariboru,

ki tudi posreduje pri kupovanji in prodajanji deželnih pridelkov. (1)

Cenejše kakor pravo zlato,

pa lepše in elegantnejše je od prof. Rheina iznajdeni zlahtni metal

Rheinovo zlato,

ktero se edino in samo izdeluje v fabrikah

TRAUGOTT FEITEL-NA

Iz tega novega metala, Rheinovo zlato imenovanega, izdelani kinč nepotreben dela pravi kinč, ker ta novi fabrikat gledé barve in oblike nič ne zaostaja za pravim, pri tem pa velja le 1/4 del, kar se pri pravem kinči računi samo za njegovo izdelovanje. Še strokovnjake naš kinč lahko moti, tako natanko je ponarejen. (6)

Koravdast kinč, od pravega ne razločljiv, zapestnik in uhani f. 1.50, ovratni kinč f. 1.20, večja rešta koravd f. 3, velik zapastnik z uhani f. 2.50.

Granatov kinč: 1 zapestnik 50 kr., veči 80 kr., uhani 50 kr., veči 80 kr.

Cela garnitura iz Rheinovega zlata, zapestnik, uhani z granatovim ali koravdastim kinčem, ali brez tega za basensko ceno 40 kr.

Najnovejši kinči!

Moderno, lepo, cenó, kakor pravo zlato, nikdar ne otemni, motljivo ponarejeno kamenje, krasna emaile!

Zapestniki, fino po kr.: 40, 60, 80, f. 1.

Uhani, fino po kr.: 50, 80, f. 1.

najfineji po f.: 1.50, 2, 2.50.

Cele garniture, zapestniki in uhani 80 kr., f.: 1.20, 1.60,

najfini, f.: 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Narokvica, fino po kr.: 50, 80, f. 1; najfineji po f.: 1.50,

2, 2, 3.50.

Ogrljaj, najfineji po kr. 90, f. 1.20, 1.50.

Medalijoni, fini po kr. 20, 40, 60; najfineji po kr. 80,

f. 1, 1.50.

Glavniki z Rheinovim zlatom oplatičeni, kr. 80, f. 1, 1.50,

2, 3.

Prstani s ponarejenim zlahtnim kamenjem, kr. 30, 40, 50,

60, 80, f. 1.

Urne verige, krasne, za gospode kratke, kr. 50, 80, f. 1,

1.50, 2.

Urne vrige, take, za gospé, f. 1.90,

„ „ dolge, venecjanskega lica, f. 1.40, 1.80, 2.

Naprne igle za gospode, kr. 20, 40, 60, 80.

Predsrajčne gumbe kr. 10, 15, 20, 30.

Zapestniške gumbe, kr. 20, 30, 40, 60, 80.

Zavratniške gumbe, kr. 5, 10.

Cele garniture gumb, jako fino, elegantno, kr. 50, 80, f. 1.

Malosti za k uri, krasno sestavljeno, kr. 68, 80, f. 1.

Riegerjevi prstani, pravo srebro, emajlirano

in dobro pozlačeno z udolbljenim napisom: „Nedejme

sel!“ potem „Sokolski“ prstani, ravno tako z vpisom:

„Na z dar!“ samo f. 1.

13 lot. punc. srebrna urna veriga, v ogni pozlačena, kratka,

3 f. 50 kr., 4 f., dolga f. 6, 7.

13 lotni srebrni medalijoni, v ognji pozlačeni, punsirani,

f. 2.50, 3.

Vedno dušec kinč, iz indijskega zelišča, ki

vedno ohrani svoj naravni kinč in je vsakako neprecen-

ljiv in obče priljubljen. Ako dama ž njim stopi v sobo,

napolni jo vso z vonjavo.

Zapestnik 50 kr. do f. 1, 1.20, 1.50.

Uhani, 80 kr. do f. 1, 1.20, 1.50.

Ogrljaj, kr. 60, 80 do f. 1, 1.50, 2, 2.50.

Narokvica, kr. 40, 60, 80 do f. 1, 1.50.

Tudi malo premožen človek lahko je s srebren-

ine! Najlepše, najprikladnejše darilo in vse garanti-

ramo.

Noži in vilice iz kineškega srebra, angleška

klinja 90 kr., žlica 60 kr., žličica 30 kr.

Etui s 6 noži, 6 vilicami in 6 žlicami, iz-

borno, krasno darilo samo f. 12!!

Izključljiva last in zaloga slovanske kupčijske hiše

Traugotta Feitel-na

na Dunaji, verlängerte Kärntnerstrasse, Nr. 57, Kärntnerring Nr. 2.

Papirji, obiskalnice, pečati in druge pisne priprave,

najbolje blago po sledeči prenski ceni.

Geslo kupöjje: Tudi za malo denarja se lahko kupi dobro blago.

Francoski papir za pisma

v katero se zastonj vtisne vsako ime, črke in krone.

100 listov osmike, fini, beli . . . . . gld. — kr. 45

100 „ angl. rebrastega ali

liniranega . . . . . „ — „ 65

100 listov rebrastega v vseh

barvah . . . . . „ — „ 75

100 listov četvorke, fini, beli . . . . . „ — „ 85

100 „ angl. re-

brast in liniran . . . . . „ — „ 1

100 listov, zavitkov, osmerke,

beli . . . . . „ — „ 50

100 listov, zavitkov, osmerke,

rebr. močan papir . . . . . „ — „ 50

100 listov, zavitkov, pisanih

rebrastih . . . . . „ — „ 55

100 listov, zavitkov, znotraj

ostekljenih . . . . . „ — „ 60

100 listov, zavitkov, za četvor-

ko, rebr. močan papir . . . . . „ — „ 65

Dve lepi črki s krono v običnem bar-

votisku veljati na 100 listih 30 kr., za 100

zavitkov 30 kr.

100 obiskalnic

na dvojno lakiranim papirji, najfineji kam-

notisk, najnovejše pismenke, 1 gl., ravno take,

fineje, s črnim tiskom 50 kr.

Jeklena peresa

Regulator-peresa za vsako roko in pa-

pir, 12 peres . . . . . kr. 24

12 angleških, najboljših 12 vrst . . . . . „ 10

12 ducentov (1 karton) omenjenih vrst . . . . . „ 80

12 „ Aluminium-peres, proti rji

zavarovani . . . . . „ 80

1 ducent kavčukastih peres, po svoje

izvrstnih . . . . . „ 10

1 ducent svinčnikov, dobrih, kr. 10, 15, 25,

35, 45.

1 ducent peresnih ročajev, kr. 10, 15, 25 30.

Jako spretni so novi mašinski svinč-

niki: ni jih treba ostriti, tudi se ne lomijo,

1 svinčnik v les vdelan 10 kr., v kost 15 kr.,

1 svinč. s peresnim ročajem in nožem 90 kr.,

1 kapsula s tekočino za 3 mesece 10 kr., 1

kos union-radir-gumi za svinec in tinto 5 kr.

Najlepše izrezani pečati s

krasno pisavo. 1. pečat z 2 črkama s

finim držalom 50 kr., krona velja 30 kr., cela

imena po ceni.

Preše za visoko iztisnjeni tisk

z imenom lepo delane f. 2.80, 3.50.

Stampilije s kositarjevo škatljo,

mastjo in ščetom 4 f. 50.

Najnovejše stampilije samooma-

kalnice napravijo 1000 iztisov, ako se ma-

šina samo enkrat namoči, najprikladnejše za

pisarne in urade, 1 šk. z najfinijem izrezom

6 f. 50.

Nepokonljive elastične tablice

za računanje po 5, 10, 15, 20 kr.

Najlepše karte za godin gratu-

lacije, krasno izdelane po 5, 10, 15 kr.,

posebno lepe z vedno dišečo blazinico po 20,

30, 40, 50 kr.

Pisne mape

majhne, osmerne brez oprave s zaporico f.

1.20, 1.50, 1.80. Take z vso opravo po f. 2.,

2.50. Zunaj in znotraj umetno izdelane po

f. 3.50, 4, 4.50. V veliki četvorki brez oprave

po f. 1.80, 2.50, z vso pisno opravo po f. 3,

3.50, 4. Umetno izdelane po f. 4.50, 5, 5.50.

Pečatne marke za pisma, ktere so za-

rad svoje priročnosti, cene in varnega zapi-

ranja bolje, nego oblati in vosek, najlepše

delo z vsakojako firmo, grbom, imenom, mo-

nogramom, 500 mark po gl. 1.20, 1000 mark

gl. 1.80.

Papeterije.

Lepo oskrbljen zavoj, napolnjen z raz-

nimi krasnimi papirji po 25, 35, 50, 60, 80 kr.,

gl. 1.

Praktično dober kup darilo je nova

pisna garnitura iz vlitnega bronza, sestav-

ljena iz 10 kosov: 1 tintnik, 1 peresni roč-

nik, 1 peza, 2 pisna svečnika, 1 termometer,

1 ročen svinčnik, 1 škatlica za netilo, 1 obri-

salo, 1 obešalo za kinč ali uro. Vse prav

krasno izdelano in velja samo 3 gl.

Najbolje črtavno orodje.

1 škatlica 80 kr., gl. 1, 1.20, 1.50; 1 škat-

lica popolna gl. 1.80, 2.50, 3. 1 črtavnik

30 kr., 1 cirkelj, majhen, 30 kr., velik 40 kr.

Globusi po 50, 80 hr., gl. 1, 1.50, 2, 3.

Škatlice s tušom, napolnjene z najlep-

šimi medenimi barvami po kr. 30, 50, 80,

gl. 1, 1.50, 2.

Listnice

lepe po kr. 10, 15, 20, v usnji kr. 25, 35, 50.

Najfineji pečatni vosek z vonjavo,

rudeč po kr. 8, 10, izvzeten v raznih barvah

po 10 kr.

Novo iznajdeni tintni prah,

kteremu je treba samo vode primešati, da se

dobi najbolja leskeča tinta; škatljica

po 20 kr.

Izgledi za navadne in kali-

grafične vaje v pisanji dobri za učil-

telje in učence. 1 sešit male oblike z 12 pis.

kartami velja 10 kr., 1 sešit velike oblike s

30 krasnimi pisavami 65 kr. — Izgledi hitro

naučiti se risanja, najnovejša metoda, za za-

četnike in diletante v različni izbirkii 1 sešit

10, 15, 25 kr.